

LBRIS

We know
books

Dan Miron

*Gustul dulce-amăru
al poveștilor*

LITERA
București

CUPRINS

Prolog (Magda)	7
Elixirul iubirii (Ana)	13
În loc de proces-verbal (reportofonul Magdei) . . .	19
Arma perfectă (Valentin)	23
În loc de proces-verbal (reportofonul Magdei) . . .	33
Hipsterul lui Schrödinger (Octavian)	39
Ultima povestire pentru ultimul cititor de pe planetă (Dana)	49
Arde-ți corăbiile! (Magda)	54
Un exercițiu de imaginație (Corina)	62
Oracolul Eroului Necunoscut (Doru)	70
De vorbă cu Maria (Maria)	76
Într-o dimineață ploioasă, un detectiv (Valentin)	83
Spovedania unui preot (Octavian)	89
Sunt un pescăruș (Dana)	97
Casa mea (Magda)	106
Doi, unul, niciunul (Corina)	114

Din spatele canapelei (Doru)	123
De vorbă cu Maria (Maria)	129
În loc de proces-verbal (reportofonul Magdei) . .	132
Nonseparabili, fără a fi împreună? (Octavian) . .	139
Dragostea e o fantasmă (Dana)	146
În loc de proces-verbal (reportofonul Magdei) . .	150
Meseria mea e suspiciunea (Mihai)	155
Cazul Ema (Doru)	163
Surprize, surprize, surprize (Octavian)	171
Pagini de jurnal. Un weekend la Șabla (Ana) . . .	180
Tablouri vivante (Magda)	190
Șabla (Dana)	199
Psi Sans Souci? (Doru)	205
Dosarele X (Mihai)	211
Punct și de la capăt (Corina)	216
Et in Corina ego (Octavian)	220
Pentru uz personal (Magda)	226
De vorbă cu Maria (Maria)	231
Ce se întâmplă, doctore? (Doru)	241
<i>I've Never Been in Love Before</i> (Mihai)	247
Pagini de jurnal (Ana)	256
Dragoste într-un acvariu (Dana)	261
Pentru uz personal (Magda)	266

<i>For the Rest of Your Life</i> (Mihai)	272
Mesaje de dincolo (Octavian)	277
Pagini de jurnal (Ana)	283
Aleluia (Dana)	287
La un pahar de adrenalină (Mihai)	292
Privind în oglindă (Doru)	301
Pentru uz personal (Magda)	308
Revista presei (Corina)	312
Pagini de jurnal. Șabla revisited (Ana)	317
Alte mesaje de dincolo (Octavian)	324
Dosarele X (<i>to be continued</i>) (Mihai)	329
Privind în globul de cristal (Doru)	333
Pentru uz personal (Magda)	339
Nick/Nicolae (Corina)	344
De vorbă cu Maria (Maria)	350
Terapie (Ana)	354
Profesorul Alexandru David (Mihai)	361
Terapie (Dana)	372
Alfa versus Beta (Doru)	377
Cin' să fie? Nick să fie? (Corina)	385
Pentru uz personal (Magda)	391
O glosă (Mihai)	397
Depresia postnatală (Dana)	407

Nume de cod: Șabla (Doru)	413
<i>Regressum ad uterum</i> (Corina)	419
<i>Magister dixit!</i> (Mihai)	428
Cosma & Vlad	439
Ana	457
Octavian	462
Mihai	468
Doru	475
Magda	483
Maria	489
Corina	497
Mihai	503
Dana	506
Octavian	510
<i>Quizás?</i> (Mihai)	514
<i>O femeie matură</i> (Magda)	521
Muțumiri	539

3. Unul din amendamente: chiar dacă se vor numi *povești personale*, o să conteze mai puțin dacă vor fi povești adevărate, pură ficțiune sau un amestec de adevăr și ficțiune.
4. Încă unul: tema poveștilor personale rămâne la alegerea fiecăruia dintre noi.

Și acum, câteva cuvinte despre colegii mei de la clubul de lectură. Ideea e că mi-au plăcut de când i-am văzut prima oară, nu cred neapărat în dragoste sau în prietenie de la prima vedere, dar uneori se întâmplă să simpatizezi din start oamenii pe care-i întâlnești pentru prima oară sau poate am fost atât de entuziasmată că ideea mea devenea realitate, încât simpatia mea a fost în mare măsură autoprogramată.

Și acum o să prezint lista membrilor clubului de lectură de la Sans Souci:

Corina, PR la o editură.

Dana, copywriter la o agenție de publicitate.

Ana, avocat la un birou de avocatură.

Doru, psihoterapeut.

Valentin, jurnalist de investigație la un tabloid.

Octavian, fizician-cercetător pe platforma de la Măgurele.

Și ultima, cu voia dumneavoastră, de pe listă, Magda, proprietarul și managerul cafenelei Sans Souci.

Și cum s-a întâmplat să câștig prima tragere la sorți, am propus lecturii și dezbaterii ulterioare *Mândrie și prejudecată*, minunatul roman al lui Jane Austen. A urmat tragerea la sorți pentru stabilirea ordinii în care ne vom prezenta poveștile personale, de data asta Ana s-a nimerit să fie prima de pe listă, am remarcat că a făcut o mutră lungă, dar n-a comentat.

ELIXIRUL IUBIRII (Ana)

Nu mă simt prea confortabil, din mai multe motive. În primul rând, sunt prima care trebuie să spună o poveste personală, și să știți că mi-am bătut capul toată săptămâna cu asta, ce să scriu, despre ce să scriu? În al doilea rând, mă tem că după minunata Jane Austen povestea mea o să vi se pară ciudată și fără noimă, nu că n-ar fi, sunt conștientă că n-am niciun strop de talent literar, și nici înclinații artistice. Am citit undeva, nu-mi amintesc unde, că cei mai mulți scriitori sunt bărbați, iar noi, femeile, alcătuim majoritatea cititorilor, dar asta nu înseamnă că bărbații scriu mai mult pentru noi și lucrurile se compensează cumva?

Îmi place să citesc, pentru mine literatura e un mijloc de educare și de autocunoaștere și, recunosc, de evadare. Transpusă în alte vremuri și în pielea unor personaje, mă simt ca și cum aș trăi simultan mai multe vieți, îmi place să-mi imaginez cum ar fi să fiu în locul lui cutare, ce-aș face, cum aș trăi, e vorba, desigur, de personajele feminine, cu personajele masculine mi-e greu să mă identific, fie îmi plac, fie nu.

Așa după cum știți deja, eu sunt de profesie avocat, specializat în drept civil, și mă ocup mai mult de divorțuri, la sfatul competent al mătușii mele, în al

cărei cabinet de avocatură lucrez. Deși nu mă pot lăuda că am o practică îndelungată, am întâlnit destule ciudățenii în cariera mea, una mi s-a părut amuzantă sau înfricoșătoare, nu prea știu cum s-o calific, și m-am gândit să scriu despre ea.

De cum i-am văzut intrând pe ușa biroului meu, mi-am zis în sinea mea: Divorț la prima vedere! E limpede ca lumina zilei că la noi la cabinet vin cuplurile special să divorțeze, nu de altceva, dar ei doi păreau atât de diferiți, încât m-am mirat nu că se căsătoriseră, se mai întâmplă nu de puține ori, dar că rezistaseră atâta timp împreună. Și nu era vorba numai de diferența vizibilă de vârstă, el avea cu cel puțin treizeci de ani mai mult decât ea. I-am numit Darcy și Lizzy pentru că ideea de a scrie despre ei mi-a venit pe când citeam *Mândrie și prejudecată*. Abia începusem să le vorbesc despre condițiile legale în care se poate realiza divorțul, și Darcy m-a oprit cu un gest scurt și categoric:

-Cunoaștem și noi toată poliloghia asta, domnișoară!

-Nu-i prima oară..., a început ea, dar el a oprit-o aruncându-i o privire semnificativă.

Atunci am avut senzația că un lucru neobișnuit se întâmplă și m-am blocat. Nu mi se mai întâmplase, e drept că n-aveam cine știe ce experiență, abia terminasem stagiatura și lucram împreună cu mătușa-mea, dar ea plecase în concediu și rămăsesem singură la cabinet. De obicei, cuplurile mă ascultă până la capăt, pe urmă pun întrebări, dar de data asta m-am izbit de un zid comun de răceală și ostilitate față de persoana mea. Amândoi mă priveau, el mă măsura cu un aer răutăcios, ea era distantă, ca și cum eram transparentă și privea prin mine. I-am întrebat dacă

hotărârea lor de a divorța este irevocabilă. El a zis că da, ea n-a avut nicio reacție.

-Divorț prin acordul părților?

-Nu, a zis ea. El a tăcut.

-Atunci, aveți motive temeinice, nu? i-am încurajat.

-Da, a zis el.

De data asta, ea a tăcut.

-Și care ar fi motivele? am încercat marea cu degetul. Nu știu dacă o să reușesc să mă fac bine înțeleasă, m-a cuprins un sentiment confuz de stânjeneală amestecată cu milă, îmi părea rău că-i săcâi cu atâtea întrebări și-i pun în dificultate, mă simțeam mai degrabă în postura unui torționar fără voie decât a unui avocat.

-Motivele dumneavoastră, vă rog? am repetat.

El a ridicat din umeri, ea a izbucnit în plâns.

-Separare? am întrebat.

-Nu, a zis el.

-V-ați găsit fiecare pe altcineva sau doar unul dintre dumneavoastră?

Ea a negat din cap, ștergându-și lacrimile.

-O boală gravă? am șoptit.

-Nici vorbă! a tunat el furios.

-N-aveți copii, nu? am crezut că ghicesc.

-Nu sunt impotent și nici infertil, și nici ea! a lătrat el.

-Atunci, despre ce-i vorba? am oftat epuizată.

-Nu ne mai iubim la fel ca la început! a suspinat ea feciorelnic.

Am rămas cu gura căscată, la propriu! Ce Dumnezeu, doar nu e un secret pentru nimeni că dragostea arată într-un fel la douăzeci de ani și altfel mai târziu. Ei ce voiau, să se iubească etern pasional, ca Tristan și Isolda, Romeo și Julieta, și nu mai știu cine, cupluri

care au avut norocul să moară înainte ca sentimentele să li se tocească! Aș fi fost tare curioasă să aflu cum ar fi arătat iubirea lor peste ani și ani, vorbesc de Darcy și Lizzy, personajele lui Austen, dar Jane, înțeleaptă, nu s-a măritat niciodată și nici n-a mai continuat romanul. Ca și cum mi-ar fi ghicit gândurile, Darcy s-a înfoiat pe scaun, ca un curcan furios:

-Eu n-o mai iubesc, nici ea nu mă mai iubește, la ce bun să mai continuăm?

-Bine, am zis, imediat m-am corectat bâlâindu-mă, dar ăsta nu-i un motiv temeinic, poate ar trebui să găsiți ceva mai...

A fost greșeala mea fatală, am crezut pe moment. De parcă așteptau prilejul, s-au dezlănțuit vorbind pe o singură voce, deși auzeam două voci distincte, una groasă și sigură pe sine, cealaltă delicată, dar fermă. După ce mi-au făcut apologia iubirii eterne, Darcy și Lizzy au trecut la atacuri directe la adresa mea și a profesiei mele.

-Avocat de divorțuri! a pufnit el.

-Ce meserie o mai fi și asta? i-a ținut ea isonul.

-Cum o fi să trăiești pe spinarea nefericirii altora? a zis el.

-Chiar așa, cum puteți? a supralicitat ea.

-E imoral! a strigat el.

-Indecent! a adăugat ea.

-Sunteți mai răi decât cei mai mizerabili politicieni! a tunat Darcy.

-Și decât preoții cei mai ipocriți! a spus ceva mai încet Lizzy.

-Mai cruzi decât teroriștii!

-Și traficantii de droguri!

-Și traficantii de carne vie!

-Și pedofilii!

-Și distrugătorii de familii!

-Și distrugătorii de destine!

-Cum mai puteți să vă priviți unii pe alții în ochi? m-a apostrofat Darcy.

-Cum mai puteți să vă priviți în oglindă? a zis Lizzy, ca un ecou.

Nu știu cât a durat ieremiada lor, după ce-au plecat trântind zgomotos ușa, mi-au răsunit în cap toată ziua reproșurile otrăvite, noaptea n-am închis un ochi, ca într-un film îi auzeam și-i vedeam cum vociferează și gesticulează amenințător, acuzându-mă de toate relele din lume. Cum de m-am făcut în halul ăsta de răs, ce vor crede clienții noștri când vor auzi povestea asta, ce vor spune despre umilința mea mătușa și colegii? Nu știu de ce eram convinsă că Darcy și Lizzy vor da de veste prin tot orașul.

Aveam să aflu după o săptămână de la vizita intempestivă a soților înfuriați. Mătușa-mea s-a întors din sejurul în insulele grecești, bronzată, radioasă și cu poftă de viață. Văzându-mă așa abătută, m-a întrebat ce se întâmplase, și după ce i-am povestit totul, inclusiv reproșurile pe care mi le aduceam singură, ea a izbucnit în hohote de răs.

-Draga mea, te rog, nu-ți face probleme degeaba. Țștia doi sunt bine-cunoscuți ca niște cai breji, nu știu dacă au mai rămas cabinete de avocatură pe unde să nu-și fi jucat comedioara lor ieftină!

-Cum așa? am strigat oripilată.

-Stai liniștită, Ana, s-au mai păcălit și alții mult mai versați decât tine. Țștia nu se duc niciodată la același

cabinet de două ori, au nimerit o dată și la mine, dar nu le-a mers șmecheria. Să știi că n-au trecut pe aici întâmplător, probabil își făceau turul obișnuit, au citit pe afișul de pe ușă că sunt în concediu, și ce și-au zis: Hai să încercăm aici. Bănuiau, pe bună dreptate, că tu ești o novice. De obicei, ei caută avocați tineri și fără experiență, îmi închipui că au o listă întreagă pe care bifează neobosiți nume și cabinete.

- Dar nu înțeleg, la ce bun tot circul ăsta?

- Pasămite, ciudații ăștia au descoperit elixirul iubirii casnice. Sunt invidioasă pe ei, mă bate gândul să-l încerc și eu cu Nicu al meu, cine știe, poate n-o să mai caște ochii toată ziua după puștoaice și să mă înșele cu te miri cine.

Mătușă-mea glumea, știam prea bine că e adepta unei căsnicii deschise, cu deplină libertate de mișcare pentru ambii parteneri.

- Tot nu înțeleg! am ridicat neputincioasă din umeri.

- Draga mea, în afară că tu ești începătoare, ai și avantajul de a nu fi măritată, sunt sigură că erau la curent, din acest motiv te-au ales pentru ca farsa lor să aibă cât mai mult efect. Cum să-ți explic, ciudații ăștia care pretind că vor să divorțeze în realitate sunt în căutare de public pentru spectacolul lor de doi bani, care, se pare, dă rezultate. Tu ai fost martor fără voie la reînnoirea mariajului lor, victima inocentă care i-a ajutat să ia o nouă porție din poțiunea magică. Dar să nu-ți închipui că ei se vor opri aici, numai dacă...

- Dacă?

- Dacă într-o zi nu vor mai găsi avocați inocenți care să nu fie la curent cu jocul lor de-a divorțul, atunci sunt foarte curioasă ce joc vor mai inventa.

ÎN LOC DE PROCES-VERBAL (reportofonul Magdei)

(Rumoare, hohote de râs, voci suprapunându-se)

- Amuzant!

- Incredibil!

- Dacă nu mi se întâmpla mie, asta aș fi spus și eu.

- Literar vorbind, e o poveste savuroasă și bine scrisă.

- Și titlul e savuros: *Elixirul iubirii*.

- Sau, dacă-mi permiteți o mică modificare, *Elixirul retoric al iubirii*.

- Da, și lasă misterul intact.

- Păi, nu degeaba se spune că dragostea e un mister?

- Un clișeu roz-bombon, ha, ha, ha!

- Un contrapunct potrivit la *Mândrie și prejudecată*. Darcy și Lizzy după mai mulți ani de căsnicie, ha, ha, ha!

- Nu știu de ce vorbiți cu atâta ușurință despre un asemenea subiect, presupun că nimeni dintre noi n-are sau n-a avut experiența căsniciei, nu?

- Poți să rectifici, eu am trecut printr-o astfel de experiență, acum suntem la un pas de divorț.

- Scuze, n-am știut.

- Și tu crezi că așa ceva e posibil?

- Din fericire sau din nefericire, într-o căsnicie totul e posibil.

- Ce Dumnezeu, eu vă povestesc o experiență personală și vă întrebați dacă e posibil? Cum de-a devenit așa de repede o ficțiune?

- Apropo, totul poate deveni lejer ficțiune, n-ați observat? Gândurile noastre odată rostite încetează să ne mai aparțină, nu e de mirare că nu le mai recunoaștem, haideti să fim cinstiți cu noi înșine și cu ceilalți, ficțiunea e mama noastră și tatăl nostru!

- Frumos spus!

- De acord!

- Dar repet: nu e o ficțiune!

- Așa cum am mai spus deja, într-o căsnicie se pot întâmpla multe lucruri, dincolo de experiența mea personală, literatura de specialitate...

- Scuză-mă, pe mine m-ar interesa experiența ta profesională, presupun că ai avut ceva cazuri la cabinetul tău...

- Destule, cele mai multe provocate de complexe pe care soții n-au reușit să le rezolve în relația lor de cuplu.

- Așa cum și căsnicia în sine poate fi de vină. Mă gândesc la tipul de relație dinamică pe care-l propune, la uzura firească, la atrofierea sentimentelor, cum se întâmplă în orice relație de cuplu.

- Poate să fie vorba și de problemele vechi, nerezolvate, ale oamenilor care au decis să fie împreună.

- În fond, nu cred că există un răspuns general. Abordarea poate pleca de la complexe nerezolvate ale soților, dar la fel de bine se poate concentra pe analiza problemelor vieții de cuplu, iar dacă sunt și copiii, pe relația părinților cu copiii. Am colegi care preferă să abordeze problema într-un mod pragmatic și se concentrează exclusiv asupra problemelor de cuplu.

- Scuză-mă că insist, tu crezi că o relație de tipul celei descrise de Ana este, cum să spun, posibilă?

- Desigur, nu cred că Ana a inventat ceva.

- Mulțumesc foarte mult, aveam nevoie de autoritatea unui terapeut pentru a vă convinge că povestea mea este adevărată. E numai vina mea că n-am fost suficient de convingătoare!

- Ei, n-o lua și tu așa personal, n-am convenit noi să vorbim într-o manieră deschisă? Nu trebuie să te superi, aici nu dăm verdicte, pur și simplu povestea ta a fost atât de incitantă, încât m-a pus serios pe gânduri.

- Și pe mine. Uite, tot nu-mi dau seama dacă cei doi soți se iubeau sau se urau atât de mult că nu mai voiau sau nu mai puteau să scape unul de celălalt.

- Ca doi naufragați care se mențin unul pe altul la suprafață, alcătuind un trup comun cu flotabilitate sporită.

- Un trup comun cu flotabilitate sporită, iată o definiție ingenioasă și amuzantă a căsniciei!

- O definiție optimistă. Nu știi, mie, uneia, relația lor mi se pare bolnăvicioasă, dacă nu de-a dreptul clinică.

- Infernul începe mereu cu doi, nu mai știi cine a spus-o.

- Infernul înseamnă întotdeauna mai mulți.

- Infernul sunt ceilalți, spunea Sartre.

- Dacă am face tabula rasa...

- Imposibil, omul e o ființă socială.

- Gregară, spunem noi, psihanaliștii.

- Și, mă rog, care-i deosebirea?

- Păi, cred că ține de perspectivă, dacă vrei să vezi paharul pe jumătate plin sau jumătatea goală.